

Bas Haring is hoogleraar en columnist en schreef onder meer het boek *Kaas* en de evolutietheorie, waarin hij met behulp van praktische voorbeelden op een begrijpelijke manier de evolutietheorie uitlegt.

GASTCOLUMNIST

Naam:	Bas Haring
Leeftijd:	41
Beroep:	filosoof, schrijver

Koeien als scheikundefabrieken

Een echte boer heeft koeien. Nu zijn er ook wel boeren zonder koeien: varkensboeren, aardappelboeren, kippenboeren. Maar dit zijn toch minder echte boeren dan boeren met koeien. Vind ik. Maar wat heeft zo'n boer nou eigenlijk, als-ie koeien heeft? Wat is dat helemaal, een koe?

Ik kan me voorstellen dat u denkt: 'Wat een geneuzel. Iedereen weet toch wat een koe is? Een herkauwer van een paar honderd kilo, met vier poten en vaak zwart-witte vlekken.' Oké, dat is een koe. Maar waarom heeft een boer van dat soort beesten dan? Waarom geen land vol honden, of giraffen, die hebben ook mooie vlekken.

'Vanwege de melk natuurlijk. Koeien geven melk en daarom hebben boeren ze.'

En wat is dat dan weer, hè? Melk?

'Ja nou wordt-ie mooi. Moet ik langer van dit gezever aanhoren?'

Melk is het eerste wat een mens eet. Ik zeg niet voor niets 'eet' in plaats van 'drinkt'. Er zit meer vaste stof in een kilo melk dan in een kilo wortels. Het is één van de meest bijzondere vloeistoffen die er is. Een wonder dat je melk

voor een euro per liter kan kopen. Een supergeavanceerd eiwit-, vet- en vochtmengsel dat volledig is toegespitst op de spijsvertering van jonge zoogdieren. De productie van melk vergt een grootscheepse en landschapbepalende infrastructuur. En dat alles slechts voor een grijpstuiver. Intuïtief zou ik zeggen dat melk toch een euro of zes à zeven per liter waard zou moeten zijn.

Spinnen vinden we bijzonder omdat ze van die mooie draden maken, maar koeien vinden we normaal. Terwijl melk toch echt niet onderdoet voor spinrag – wat betreft zijn bijzonderheid. Spinrag kost honderden euro's per kilo, maar voor melk betalen we slechts die ene euro.

Het wordt tijd dat mensen zich meer gaan realiseren wat een fantastische scheikundefabrieken die koeien zijn. Dat geen door mensenhanden gemaakte machine kan wat koeien kunnen, en dat er nauwelijks vloeistoffen bestaan die zo prachtig zijn als melk. We – de consumenten zonder koeien – mogen in onze handen knijpen dat boeren zich onvoldoende realiseren wat voor goud ze in handen hebben. Maar ik moet uitkijken met wat ik schrijf; straks moet ik nog zeven euro per liter gaan betalen.